

*Др Миле Врањеш, редовни професор
Правног факултета у Новом Саду*

О ПРАВНИМ ИЗВОРИМА ПОРЕСКОГ ПРАВА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Сажетак: У домену пореског права Европске уније (ЕУ) доминирају одређене теме и дилеме које привлаче пажњу финансијских и економских стручњака, привредника, као и грађана. Једна од њих јесте правни извори пореског права ЕУ. Који су то правни извори права ЕУ, које су основне карактеристике правних извора права ЕУ и какав је њихов утицај на формирање пореског права ЕУ, садржај је овог чланка.

Кључне речи: правни извори, пореско право ЕУ, право ЕУ, уговор о оснивању Европске заједнице, директиве и одлуке Европског суда.

1. Увод

У последње време у многим државама расте интересовање за пореско право ЕУ не само финансијских и економских стручњака већ, исто тако, и привредника и грађана. Није реч само о интересовању за неке опште теме на овом подручју већ, што је далеко важније, за актуелне теме. У доминирајуће теме и дилеме на подручју пореског права ЕУ могле би бити уврштене: правни извори пореског права ЕУ; подела пореског суверенитета између ЕУ и земаља њених чланица; однос пореског права ЕУ према националном пореском праву; начела пореског права ЕУ; основне слободе ЕУ и национално пореско право; нелојална пореска конкуренција при опорезивању предузећа у ЕУ и мере за њено спречавање; директиве о матичном

и зависном друштву; опорезивање камата у ЕУ; прелазни систем европског пореза на додату вредност.

Циљ овог прилога јесте да укаже на правне изворе права ЕУ односно пореског права ЕУ, уз истовремено анализирање и неких доминирајућих тема и дилема на овом подручју.

2. Правни извори пореског права Европске уније.

Потребно је, најпре, указати на шири аспект са кога се може и чак мора, не без разлога, поћи у анализу правних извора пореског права ЕУ. То је полазиште да су право ЕУ и пореско право ЕУ пре свега право, па отуда за право ЕУ и пореско право ЕУ вреди оно што вреди и за право уопште. Због тога, оно што вреди за правне изворе права ЕУ вреди и за правне изворе пореског права ЕУ.

Право ЕУ, па према томе и оно које се односи на порезе (пореско право ЕУ), дели се на примарно право («примарно комунитарно право») и на секундарно право («секундарно комунитарно право»). Правни извори примарног права ЕУ су: уговорно право, општа правна начела, и обичајно право. Правни акти секундарног права ЕУ су: правила, директиве, одлуке, препоруке, мишљења и атипична правна акта која тела ЕУ доносе у оквиру поступка и радњи за које су овлашћена. Треба истаћи да прописи примарног права ЕУ имају јачу правну снагу од прописа секундарног права ЕУ. Секундарна правна правила ЕУ неделотворна су ако су у супротности са примарним правним правилима.¹

Централно место међу примарним правним правилима ЕУ заузима уговорно право. А уговорно право чине сви уговори, измене и допуне уговора, протоколи, статуту, анекси и други акти. Од уговора треба истаћи: Уговор о оснивању Европске економске заједнице (ЕЕЗ) који је потписан у Риму 25. августа 1957. године а почео се примењивати од 1. фебруара 1958. године, Уговор о Европској унији који је потписан у Мастрихту 7. фебруара 1992. године а почео се примењивати 1. новембра 1993. године, Уговор о оснивању Европске заједнице који је потписан у Амстердаму

¹ Dietrich Kellersmann-Čorina Treisch: *Europäische Unternehmenbesteuerung*, Verlag Dr. Th. Gabler, Wiesbaden, 2002., стр. 20.

1997. године а заснован на дотад установљеним европским заједницама (асоцијацијама): Европска заједница за угаљ и челик (MONTANUNION), Европска економска заједница, (ЕЕЗ) и Европска заједница за атомску енергију (EURATOM), те Уговор из Нице о измени Уговора о Европској унији, Уговора о оснивању Европске заједнице и неких пратећих аката, који је потписан 26. фебруара 2001. године. Наведеним Римским уговором, који је задњи пут дограђиван и мењан Уговором о Европској унији, основана је једна национална организација (Европска економска заједница, касније Европска заједница и Европска унија), с правом доношења сопствених аката, и та међународна организација почела је са радом 1. фебруара 1958. године.

Посебно је значајно указати, на овом месту, на неке одредбе Уговора о оснивању Европске заједнице које имају утицаја на формирање пореског права ЕУ.

Тако члан 5 (бивши члан 3 б) Уговора о оснивању Европске заједнице прописује да «Заједница делује у оквирима надлежности које су јој додељене и према циљевима који су утврђени овим Уговором. У областима које не спадају у њену искључиву надлежност, Заједница предузима мере у складу са начелом супсидијарности, само ако и уколико циљеви предвиђене акције не могу у потребној мери бити остварени од стране држава чланица, односно могу бити успешније остварени од стране Заједнице, имајући у виду величину или учинак предвиђене акције. Мере Заједнице неће прелазити оквире онога што је неопходно да би се постигли циљеви овог Уговора».

По слову наведене уговорне одредбе може се закључити да се овде ради о супсидијарности а то је једно младо начело пореског права у ЕУ, које је унето тек 1992. године у Уговор о ЕУ закључен у Мастрихту. Начело супсидијарности подразумева да ЕУ може деловати, то јест доносити правне акте, у подручјима у којима нема искључиву надлежност него је дели са земљама чланицама, само уколико циљеве, које тим актима жели постићи, може боље и погодније остварити од својих чланица. Наиме, доношење одлуке на нивоу ЕУ или одлуке на нивоу земље чланице зависи од тога која ће се од њих показати бољом и прихватљивијом. Ако се регулисање неког питања покаже бољим на нивоу Заједнице, онда је у складу са начелом супсидијарности она овлашћења да донесе одговарајући правни акт, а не земља чланица. При том, Заједница неће прелазити оквире онога што је неопходно да би се постигли циљеви Уговора. Међутим, ако

се неко питање може боље регулисати на нивоу земље чланице, оно прелази у њезину надлежност, уз обавезу да правни акт који донесе не повреди правила Уговора. У сваком случају, ниједној одлуци није унапред дано да ће је донети Заједница или земља чланица. Увек ће се тражити боље решење за то. Међутим, при томе, треба имати у виду да је боље понекад непријатељ доброга...

У члану 12 Уговора о оснивању Европске заједнице (раније чл. 6) прописано је: «У оквиру примене овог Уговора и уз поштовање свих његових посебних одредби, забрањује се свака дискриминација по основу држављанства. Савет може, у складу са поступком предвиђеним чланом 251 донети прописе у циљу забране такве дискриминације».

У члану 23 Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши чл. 9) прописано је: «Заједница се заснива на царинској унији која се односи на сву робну размену и обухвата забрану царина на увоз и извоз између држава чланица и свих дажбина које имају исто дејство, као и увођење заједничке царинске тарифе у њиховим односима са трећим земљама. Одредбе садржане у члану 25. и у глави 2. овог наслова примењују се на робу која потиче из држава чланица, као и на ону робу из трећих држава која је у слободном промету у државама чланицама».

У члану 24. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши чл. 10) прописано је: «Под робом из трећих држава која је у слободном промету у држави чланице сматра се она роба за коју су у тој држави испуњене све увозне формалности и наплаћене све царине и дажбине сличног дејства и за које се нису користиле погодности потпуног или делимичног повраћаја таквих дажбина и царина».

У члану 25. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши чл. 12) прописано је: «Царине на увоз и извоз и друге дажбине са истим дејством су забрањене између држава чланица. Ова забрана такође важи за царине које имају фискални карактер».

У члану 26. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши чл. 28) прописано је: «Савет усваја заједничку царинску тарифу, одлучујући квалификованом већином на предлог Комисије».

Заједнички именитељ наведених уговорних одредби 23-26 јесте у њима утврђено начело пореског права ЕУ којим се земљама чланицама

забрањује да примењују царине и друга давања са истим учинком. Али истим начелом земље чланице обавезне су да у односима са трећим земљама примењују заједничку царинску политику ради остваривања и очувања унутрашњег тржишта као битног елемента ЕУ. Другим речима, уведена је забрана коришћења или увођења и наплаћивања царина које се убиру на промет робе преко царинске границе, или било којег другог давања које има исти учинак. Наведена забрана односи се дакле и на давања која имају исти учинак као и царина, што значи да нису забрањене само царине, увозни и извозни контингенти, него и друге мере истог дејства. Пошто у Уговору о оснивању Европске заједнице није наведено које су то, "све мере истог дејства", њихов појам одређује се у складу са мишљењем Европског суда, по којем је то оно давање чији учинак се може довести у везу са слободом промета робе између земаља чланица, што је једна од основних слобода ЕУ. На крају, земље чланице дужне су да примењују заједничку царинску тарифу на промет робе са трећим земљама. На том начелу данас почива и делује ЕУ као царинска унија.

У члану 39. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши чл. 48) прописано је: «1. Унутар Заједнице биће обезбеђена слобода кретања радне снаге. 2. Таква слобода обухвата укидање сваке дискриминације између радника држава чланица по основу држављанства у погледу запошљавања, награђивања и осталих услова рада. 3. Уз изузетак оправданих ограничења из разлога јавног поретка, безбедности и здравља, слобода кретања даје радницима право: а) да прихвате стварно учињене понуде за запослење, б) да се у ту сврху слободно крећу на територијама држава чланица; в) да бораве у једној држави чланице ради запослења у складу са законским и административним прописима који регулишу запошљавање држављана тих држава чланица; г) да се задржавају на територији државе чланице након запослења у тој држави, у складу са условима које Комисија утврди у извршним правилима. 4. одредбе овог члана се не примењују на запошљавање у јавном управи».

Забрана дискриминације држављана ЕУ, у било ком облику, сматра се једном од најзначајнијих одредаба Уније.

О дискриминацији можемо говорити ако национално пореско законодавство и административна правила земље чланице предвиђају различит порески третман за држављане/резиденте и држављане нерезиденте, или уводе препреке за слободно кретање људи унутар ЕУ. Дискриминацију бисмо имали у оваком случају. Једно лице има пребивалиште у земљи чланици А, где живи са супругом и двоје деце, а запослено је у предузећу у

земљи чланици Б и свакодневно путује на посао из земље А у земљу Б, а доходак који остварује по том основу једини је приход њихове породице. Подносећи пореску пријаву пореском органу земље чланице Б, у којој ради и остварује доходак, тај запослени тражи примену *splitting* тарифе, која му је повољнија с обзиром на број чланова његове породице. Ако порески орган не прихвати тај предлог, с образложењем да запослени према пореским прописима земље чланице Б није неограничени порески обвезник, будући да је његово пребивалиште у земљи чланици А, а *splitting* тарифа се примењује искључиво на пореске обвезнике резиденте земље Б, онда имамо случај прикривене дискриминације. Постоји и дискриминација правних лица. Тако, на пример, правила о утањеној капитализацији у једној земљи чланици могу бити сметња у остварењу права на слободан пословни наступ из члана 43. Уговора о оснивању Европске заједнице ако се до примене националног пореског прописа у том домену може доћи само у случају када је друштво зајмодавац нерезидентно трговачко друштво.

У члану 43. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши чл. 52) прописано је: «Ограничења слободе настањивања држављана једне државе-чланице на територији друге државе-чланице постепено се забрањује, у складу са одредбама које следе. Забрана се такође односи и на ограничење за оснивање агенција, филијала и пословница од стране држављана једне државе-чланице, који су настањени на територији друге државе чланице. Слобода настањивања укључује право оснивања и обављања самосталних делатности личним радом и оснивања и управљања предузећа, посебно фирми или трговачких друштава у смислу чл. 48 тачка 2. у складу са условима и законима који важе за државе настањивања и под условом поштовања одредби поглавља која се односе на капитал».

Пример како национални порески прописи могу бити сметња наведеној основној слободи ЕУ, имали бисмо у случају када би страни држављанин био запослен у земљи чланици А, а пребивалиште му је у земљи чланици Б, с тим што у обе земље остварује приход, али би у земљи А, у којој је запослен плаћао порез применом пореске стопе која је виша од оне што се примењује на лица са пребивалиштем у земљи А, то јест њени су резиденти.

Ако би неке иностране услуге биле опорезоване у земљи чланици А, док домаће услуге, пружене у истој тој земљи чланици, не би биле опорезоване иностране услуге би се ставиле у неповољан положај у односу на домаће услуге у погледу пореског третмана имали бисмо онда пример повреде слободе промета услуге.

У члану 49. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши члан 59) прописано је: «Према ниже наведеним одредбама, ограничења слободног вршења услуга унутар Заједнице се забрањују у односу на држављане држава чланица који су настањени у другој држави чланици, а која није држава лица коме се пружа услуга. Савет може одлучити, квалификованом већином на предлог Комисије да прошири примену одредба овог поглавља на држављане трећих земаља који су даваоци услуга, а настањени су унутар Заједнице».

У члану 56. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши чл. 83б) прописано је: «У оквиру одредби овог поглавља забрањују се сва ограничења кретања капитала између држава чланица и између држава чланица трећих земаља. У оквиру одредби овог поглавља забрањује се сва ограничења платног промета између држава чланица и држава чланица и трећих земаља». Наведену уговорну одредбу о забрани «свих ограничења» не треба дословно схватити и тумачити. Наиме, земљи чланици се ипак признаје право на ограничења ако су она последица примене, посебно пореских прописа којима се диференцирано третирају порески обвезници с обзиром на њихово пребивалиште и на место улагања капитала. Неповољан порески третман дивиденди – или капиталних добитака које примају домаће компаније и филијале у земљи чланици био би пример како национално пореско право није у функцији слободе промета капитала.

У Уговору о оснивању Европске заједнице постоје, а што треба посебно истаћи и «Одредбе које се односе на порезе». Те одредбе су биле садржане још у Уговору о оснивању ЕЕЗ, и оне ни у једној, од наведених измена и допуна тог Уговора нису претрпеле никакве промене и остале су на снази до данас дакле готово пуних 50 година.

Тако у члану 90. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши члан 95) прописано је: «На производе из других држава чланица државе чланице не могу ни непосредно, ни посредно наплаћивати веће унутрашње порезе било које врсте од оних који се непосредно или посредно наплаћују за сличне домаће производе. Осим тога, ни једна држава чланица не може на производе из других држава чланица наплаћивати било какве унутрашње порезе ради заштите других производа». Дакле наведена уговорна одредба забрањује земљи чланици, која производ увози с подручја друге земље чланице, да увезени производ посредно или непосредно порески оптерети унутрашњим давањима вишим од оних којима оптерећује истоврсне домаће производе.

У члану 91. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши члан 96) прописано је: «Ако се роба извози на територију неке државе чланице, повраћај унутрашњих пореза не сме бити већи од износа унутрашњих пореза који се непосредно или посредно наплаћују за извезену робу». Наведеном уговорном одредбом установљена је, дакле, пореска једнакост при увозу, односно забрањено је земљи чланици да извозницима за извезене производе врати порез у већем износу од пореза који на исте производе наплаћује на свом подручју.

У члану 92. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши члан 98) прописано је: «Кад су у питању друге дажбине, а не порези на промет, потрошња и други облици посредних пореза, нису дозвољена ослобођења и повраћај у случају извоза у друге државе чланице, нити наплаћивање компензационе дажбине за увоз из држава чланица, осим ако их није за ограничени временски период раније одобрио Савет квалификованом већином на предлог комисије». Наведеном одредбом установљени су примена и олакшица и повраћај посредних пореза при извозу на подручје друге земље чланице. Наплата пореза на изравнање при увозу на подручје одређене земље чланице дозвољена је само ако је то Веће на предлог Комисије одобрило и то за ограничено време.

У члану 93. Уговора о оснивању Европске заједнице (бивши члан 99) прописано је: «Савет једногласном одлуком, на предлог Комисије и након што је консултовао Европски парламент и Економски и социјални комитет усваја мере за усклађивање правних прописа који се односе на порез на промет, акцизе и друге облике посредних пореза у мери у којој је такво усклађивање потребно за успостављањем и функционисањем унутрашњег тржишта у оквиру времена одређеног у члану 14.» Овом уговорном одредбом установљена је хармонизација посредних пореза, што има велик значај у стварању јединственог тржишта у којем би се слободно, без икаквих ограничења могли вршити промет капитала, робе и услуга и кретање радне снаге, уз истовремени напор да се земље чланице складно развијају.

Теоријски гледано, ЕУ има задатак да чува јединство унутрашњег тржишта ЕУ и то опорезивањем производа и услуга, дакле, посредним порезима. Због тога, за све земље чланице важе јединствене царине и све оне увеле су исти систем пореза на промет порез на додатну вредност. На другој страни, опорезивање физичких и правних лица зависи од њиховог дохотка и добити и нема директног утицаја на јединство унутрашњег

тржишта ЕУ, као што на пример не нарушава јединство унутрашњег тржишта то што евро има различиту куповну снагу у једној земљи чланици у односу на другу земљу чланицу. Земље чланице разликују се по степену привредног развоја, по привредној структури и другим карактеристикама. Поред тога на подручју опорезивања дохотка није потребна хармонизација по правилима ЕУ, него је препуштено земљама чланицама да опорезивање дохотка независно уређују у својим земљама, а да при томе не угрожавају основна начела унутрашњих тржишта ЕУ, док је хармонизација нужна на подручју пореза на добит где су ипак постигнути одређени резултати.

Кад је реч о општим правним начелима која су утврђена правним актима Европског суда, грађанима ЕУ и другим лицима на које се односи право ЕУ, признају се и обезбеђују следећа права: право на приватну својину, право на заштиту приватности, право на неповредивост стана, право на слободан избор занимања и делатности, право на слободно изражавање, право на удруживања, право на слободан избор вере, право на заштиту породице и забране самовоље, као и остала општа правна начела призната од стране Европског суда: начело једнаког поступања, начело законитости, начело правне сигурности, начело поступања у доброј намери, начело заштите стечених права, начело забране вођења поступка пред судом два пута о истој ствари.

Кад су у питању правни акти секундарног права ЕУ, потребно је прво нешто рећи о правилима. По правном дејству правила можемо упоредити са домаћим законом. Правило је обавезујући правни акт који се непосредно примењује на подручју свих земаља чланица, па нема потребе да га земље чланице претходно ратификују. Правилу се на релативно малом броју правних подручја (царине, пољопривреда, спољна трговина и др.) уређују одређена питања. На другој страни, правила са пореским садржајем била би царински кодекс, царинска тарифа и правило о сарадњи управних тела на подручју посредних пореза. Иако правила имају своју релативно велику практичну релевантност, она нису најзначајнији секундарни правни акт ЕУ.

Директиву, као секундарни правни акт ЕУ, доноси Веће Европе или изузетно Европска комисија. За разлику од правила, директиву није могуће упоредити ни са једним правним актом у правном систему земаља чланица. Директива представља «компромис између захтева за јединственим правом ЕУ и, што је год могуће, највеће заштите својства националних

правних прописа».² Директивом се прописује уређење одређених односа а земље чланице су обавезне да у своје законодавство унесу одредбе којима се постижу циљеви одређени директивом. Директива, дакле, има обавезујући карактер. Но, земље чланице имају слободу да директиву имплементирају у национално законодавство. ЕУ се не упушта у диктирање земљама чланицама прописа неопходних за постизање одређеног циља, већ само одређује обавезу примене правних или административних средстава које ће омогућити реализацију директива. Но, ипак, често пута директива садржи детаљна обавезна правила, пошто се показало да се неки циљеви могу остварити само на тај начин. Обавеза наведена у директиви мора се испунити у року утврђеном директивом, а пре истека тога рока земље чланице не смеју доносити прописе који би могли ометати постизање циља директиве. Потребно је, на крају истаћи да писањем јасне директиве није лаган задатак, чак и ако је за то на располагању више година. Најбољи пример за то је Директива о матичном и зависном друштву чији је нацрт био формулисан 1969. године, а постао важећи пропис тек 1990. године.

Директиве се односе на читаво подручје националног права, посебно на подручје привредног и социјалног права и подручје посредних пореза. Због тога највеће реалне могућности и домете директива имају управо на подручју посредних пореза.

Код непосредних пореза, поред наведене Директиве о матичном и зависном друштву, још и Директиву о фузији, као и документ Кодекс понашања при опорезивању предузећа. Директивом о матичном и зависном друштву из 1990. године прописана је обавеза за земље чланице да укину порез по одбитку на део добити који зависно друштво расподељује матичном друштву, чиме би се спречило двоструко оптерећење матичнога друштва било применом метода одбитка или метода изузимања. На другој страни Кодекс понашања при опорезивању предузећа препоручује земљама чланицама да тако уреде своје пореске системе у сврху елиминисања нелојалне пореске конкуренције. За очекивати је да ће као последица слободе кретања људи, слободе промета робе, промета услуга и промета капитала, и код система непосредних пореза процес хармонизације постати још израженији, што би било у складу са начелом «морамо учити европски мислити».³

² Rudolf Streinz: »Europarecht« C.F. Müller Verlag, Heidelberg, 2003., стр. 158.

³ Axel Cordewener; *Europäische Grundfreiheiten und nationales Steuerrecht*, Verlag Otto Schmidt Köln, 2002., стр. 983.

Што се тиче директива на подручју посредних пореза, треба истаћи да је Веће 1967. године донело Прву и Другу директиву у вези са усклађивањем општег пореза на промет. Док је Прва директива од земаља чланица тражила да уграде порез на додатну вредност с правом на одбитак предпореза у њихове пореске системе с роком до 1. фебруара 1970. године, уместо бруто свефазног пореза на промет, Друга директива одређује основна начела чланицама о опорезивању промета-прихватања начела одредишта робе у циљу избегавања двоструког опорезивања. У међувремену донета је и Шеста директива 1977. године с тим да се почне примењивати од 1. фебруара 1978. године, што многе земље чланице нису испоштовале. Њоме се одређује јединствена пореска основица пореза на додатну вредност. На крају, донета је и Директива о пореским стопама из 1992. године којом се налаже усклађивање броја и висина стопа пореза на додатну вредност унутар земаља чланица. Но без обзира на резултате који су постигнути на пољу хармонизације посредних пореза (као и акциза), остаје отворено питање треба ли применити начело одредишта или начело порекла. Директивом о унутрашњем тржишту из 1991.године наложено је земаљама-чланицама да у своје пореске системе до 1.фебруара 1997.године приликом опорезивања промета уведу начело порекла. Али данас је на снази прелазно решење тзв. мешовити систем, јер се комерцијалне испоруке унутар ЕУ опорезују применом начела одредишта, док се некомерцијалне испоруке у ЕУ опорезују применом начела порекла.

Када је у питању одлука као правни акт секундарног права ЕУ она је обавезна за оног коме је упућена, било то физичко или правно лице у одређеној земљи чланици или само земља чланица. На пример ако је пореско тело у једној земљи чланици донело акт о отпису пореског дуга предузећу како би спречило његов стечај, Европска комисија ако тај акт оцени као недозвољену помоћ, донеће одлуку којом ће обавезати национално пореско тело да укине свој акт, а на ту одлуку национално пореско тело има право жалбе.

Кад је реч о мишљењима, као секундарном правном акту ЕУ она су без обавезујућег деловања. Домаћи судови морају препоруку узети у обзир.

3. Закључак

Сprovedена анализа показала је:

1. Постојећи систем примарног и секундарног права ЕУ има значајан утицај на формирање пореског права ЕУ. Од свих правних аката права ЕУ, највећи утицај на формирање пореског права ЕУ имају: Уговор о оснивању Европске заједнице, општа правна начела која су утврђена правним актима Европског суда и директиве. Међутим, ЕУ нема заједничку фискалну, посебну пореску политику. Дефинисање заједничке (не и јединствене) фискалне, посебно пореске политике, од готово виталног је значаја за функционисање привреде у опште прихваћеним и уједначеним условима привређивања на подручју ЕУ. А мере пореске политике омогућавају, олакшавају или поспешују и економске интеграције.

2. У том контексту доношење устава ЕУ могло би да буде од фундаменталног значаја за право ЕУ, па према томе и за одређеније регулисање пореског система и пореске политике ЕУ. Док се не донесе устав ЕУ, сада постојећа правна правила у уговору о оснивању Европске заједнице која се односе на порески систем ЕУ требало би доградити или мењати.

*Mile Vranješ, Ph.D., Full Professor
Novi Sad Faculty of Law*

On the Sources of European Union Tax Law

Abstract

A thorough analysis of this subject has demonstrated the following:

1. The existing system of primary and secondary European Union (EU) law has had a significant influence on the formation of a EU tax law. Of all the legal acts of primary and secondary EU law, the greatest influence on this formation have been the Treaty establishing the European Community, general legal principles as determined by the legal acts of the European Court of Justice and directives. However, the EU does not have a commonly formulated tax policy. The definition of a common (not uniform) fiscal, particularly tax policy, is of vital importance for the functioning of the economy in the generally accepted conditions of doing business on the territory of the EU. Tax policy measures serve to enable, facilitate and hasten economic integration.

2. The adoption of the EU Constitution could be of fundamental importance for EU law and consequently for a better defined regulation of the EU tax system and policy. Nevertheless, until the EU Constitution is adopted, the existing legal rules in the Treaty establishing the European Community on the EU tax system should be supplemented or changed.